

Симпозіум

**Війни, насильства та революції
в Україні (1914–1923 рр.):
академічні та публічні перспективи**

4–6 липня 2019 року

Центр міської історії, вул. Богомольця 6, Львів

У 1914–1923 рр. Європа стала осердям воєнної, політичної і культурної кризи. Якщо для Західної Європи завершення Першої світової війни у 1918 році принесло відносну стабільність, то у Східній Європі, навпаки, спіраль насильства отримала новий виток. Для прикладу, в Російській імперії Перша світова війна перетекла у лютневу і більшовицьку революції та громадянську війну. Водночас території, що були прикордонням Російської та Німецької імперій і Австро-Угорської монархії, стали епіцентром національних революцій, міжетнічних воєн і парамілітарного насильства. Як і для інших держав, для України війни і революції означали безпрецедентне руйнування і масову смерть. Однак вони також спричинилися до масової мобілізації та відкрили можливості для створення нової національної держави на уламках імперій.

Метою симпозіуму "Війни, насильства та революції в Україні (1914–1923 рр.): академічні та публічні перспективи" є спроба простежити, як багатовимірна загальноєвропейська криза проявилася на теренах сучасної України. Симпозіум розгляне події, що відбувалися 1914–1923 рр. крізь призму індивідуальної, регіональної, національної, транснаціональної та глобальної перспектив. Для цього ми прагнемо зібрати учасників, що застосовують міждисциплінарні підходи у вивченні збройних конфліктів та насильства.

Особливістю даного симпозіуму є його фокус як на академічних, так і на позаакадемічних дослідженнях періоду 1914–1923 рр. Зокрема, він має на меті згуртувати всіх, хто вивчає історію 1914–1923 рр., використовуючи різні формати та підходи (дослідження, цифрові проекти, освіта, журналістика, мистецтво, література, переклад та ін.). Іншими словами, симпозіум спрямований на створення простору відкритого діалогу між академією, митцями та ширшою громадськістю для поглибленого розуміння воєнних та революційних подій початку ХХ ст. З огляду на це програма симпозіуму складатиметься з двох пов'язаних між собою секцій: "Секція I. Академічний вимір" і "Секція II. Публічний вимір". У межах секції I відбудеться наукова конференція. Тоді як у секції II відбудуться презентації проектів, дискусії, круглі столи, відкриті лекції, які фокусуватимуться на аналізі позаакадемічних вимірів дослідження та репрезентації подій 1914–1923 рр. в Україні.

0 ДЕНЬ

3 липня, середа

Заїзд учасників

15:00

Огляд виставки "Велика війна у фондах Бібліотеки" у Науковій бібліотеці Львівського національного університету імені Івана Франка

(м. Львів, вул. Драгоманова, 5)

18:30

Презентація книги Сергія Єкельчика "Сталінізм без вихідних: Політичне життя повоєнного Києва як вироблення співучасті громадян у системі"

Модераторка: Софія Дяк, Центр міської історії (Львів)

20:30

Вечера – неформальне відкриття конференції

1 ДЕНЬ

4 липня, четвер

8:30

Реєстрація, ранкова кава

9:15

Вітальне слово від Центру міської історії і Оргкомітету

A – академічний вимір

П – публічний вимір

 Усі заходи відбуваються у конференц-залі Центру міської історії (вул. Акад. Богомольця 6, Львів)

 Відвідування симпозиуму за реєстрацією на сайті Центру міської історії

1 ДЕНЬ

4 липня, четвер

A1 ПАНЕЛЬ

9:30–11:15

"Довга війна": регіональний вимір

Модератор: Назарій Лоштин,
Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка (Львів)

Лариса Білоус,
Канадський інститут українських студій, Університет Альберти (Едмонтон)

Київ на початку Великої війни: воєнний патріотизм та єврейське населення

Вікторія Венгерська,
Житомирський державний університет імені Івана Франка (Житомир)

Війна та життя у прифронтових містах Волині (1914–1921 рр.)

Любов Жванко,
Польський центр європейського діалогу, порозуміння, інформації та освіти "Collegium Polonicus" при Товаристві "Дім Полонії на Сході" (Харків)

Українська провінція та маркери Великої війни (1914–1918): авторські рефлексії

Людмила Рожкова,
Сумський національний аграрний університет (Суми)

Відлуння "Європейської війни" у повітовому "місті С.": досвід самоорганізації та взаємодопомоги

Дискутантка: Олена Бетлій,
Києво-Могилянська Академія, Центр міської історії (Київ)

11:15–11:30 **Перерва на каву**

ДЕНЬ
4 липня, четвер

A2 ПАНЕЛЬ

11:30-13:15

**Війна і революція:
множинність досвідів**

Модераторка: Лариса Білоус,
Канадський інститут українських студій, Університет Альберти (Едмонтон)

Ірина Савченко, Запорізький національний університет (Запоріжжя)
**Жінки у складі більшовицької партії на Запоріжжі кінця
1910-х – початку 1920-х років: колективний портрет**

Петро Гаврилишин,
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника,

Роман Чорненький, Музей "Герої Дніпра" - філія Національного
військово-історичного музею України (Івано-Франківськ)

**Табори для інтернованих осіб та військовополонених
ЗУНР – ЗО УНР під час українсько-польської війни
1918–1919 рр.**

Вороніна Марина, Харківський національний педагогічний
університет імені Григорія Сковороди (Харків)

Розмаїття жіночих ролей у революційному вирі

Олексій Компанієць, Черкаський національний університет імені
Богдана Хмельницького (Черкаси)

**Епідемічні захворювання та їхній вплив на
життєдіяльність населення України в умовах воєнної
розури 1919–1923 рр.**

Дискутантка: Оксана Кісь,
Інститут народознавства Національна академія наук Україн (Львів)

13:15–14:00 **Обід**

ДЕНЬ
4 липня, четвер

A3 ПАНЕЛЬ

14:00–15:45

**Кінець війни? Солдати, цивільні та
ветерани у пошуках виходів з війни**

Модераторка: Олена Бетлій,
Національний університет "Кієво-Могилянська Академія",
Центр міської історії (Київ)

Олександр Мончак
(Вінниця)

**Життя киян та німецьких вояків з березня 1918
по лютий 1919 року**

Оксана Винник,
Канадський інститут українських студій, Університет Альберти
(Едмонтон)

**Повернення до звичайного життя: неповносправні
ветерани у повоєнному Львові (1918–1923)**

Максим Потапенко,
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя (Ніжин)

**Виїзди поляків з Української Держави до Королівства
Польського (квітень–грудень 1918 року)**

Оксана Дудко,
Центр міської історії, Університет Торонто (Львів-Торонто)

**"На порозі Обітованої Землі": стрілецькі утопії і
Велика Україна у 1918 р.**

Дискутант: Ярослав Грицак,
Український Католицький Університет (Львів)

15:45–16:00 **Перерва на каву**

ДЕНЬ
4 липня, четвер

А4 ПАНЕЛЬ

16:00–17:30

**Революційне
насильство "згори" і "знизу"**

Модераторка: Мар'яна Байдак,
Львівський національний університет імені Івана Франка (Львів)

Владислав Верстюк,
Інститут історії Національна академія наук України (Київ)

**Наростання руйнної енергії в армії та суспільстві в
другій половині 1917 року**

Степан Величенко,
Університет Торонто (Торонто)

**Насильство, пропаганда і державне будівництво.
Або ти можеш отримати набагато більше з посмішкою
і наганом, ніж просто з посмішкою**

Наталія Ковальова,
Український державний хіміко-технологічний університет (Дніпро)

**Феномен насильства в умовах селянської революції
в Наддніпрянській Україні: селянсько-поміщицьке
протистояння 1917–1920 рр.**

Дискутант: Сергій Єкельчик,
Університет Вікторії (Вікторія)

ДЕНЬ
4 липня, четвер

П1 ПАНЕЛЬ

18:00 – 19:30

**Мистецькі інтерпретації Великої війни
"Уявне/реальне"**

Модераторка: Мар'яна Максим'як,
Літературний центр Агнона, Центр міської історії (Бучач-Львів)

Наталка Сняданко
(Львів)

Роман "Охайні прописи Ерцгерцога Вільгельма"

Владислав Івченко
(Суми)

**Романи "Найкращий сищик імперії", "Два пасинки
Митрополита"**

Алла Загайкевич
(Київ)

Опера "Вишиваний", лібрето Сергія Жадана

Катерина Калитко
(Вінниця)

**Роман
про Вінницю часів війни, збірка "Земля загублених"**

20:00–22:00 **Вечера**

А5 ПАНЕЛЬ

9:30–11:15

**Насильство: теорія, термінологія,
репрезентація**

Модераторка: Оксана Винник,
Канадський інститут українських студій, Університет Альберти (Едмонтон)

Віталій Скальський,
Киево-Могилянська академія, Національна академія наук України (Київ)

**Термінологія опису насилля та конфліктів в
українських регіонах навесні-влітку 1918 року**

Мар'яна Байдак,
Львівський національний університет імені Івана Франка (Львів)

**На межі приватного і публічного: галицькі
військовички в першій третині ХХ ст.**

Микола Глібщук,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці)

**Чи може "теорія бруталізації" пояснити сплеск
насильства у роки Української революції (1917–1921)?**

Оксана Кузьменко,
Інституту народознавства Національна академія наук України (Львів)

**Конфлікт ідей у фольклорі періоду ЗУНР та УНР
(джерела, жанри, постаті)**

Дискутант: Сергій Єкельчик,
Університет Вікторії (Вікторія)

11:15 – 11:30 **Перерва на каву**

П2 ПАНЕЛЬ

11:30–13:00

Словник воєн і насильства

Модераторка: Христина Назаркевич
(Львів)

Роксоляна Свято
(Київ)

**Переклади "Жінка у Берліні" Марти Хіллерс,
"Вони б і мух не скривдили" Славенки Дракуліч**

Неля Ваховська
(Київ)

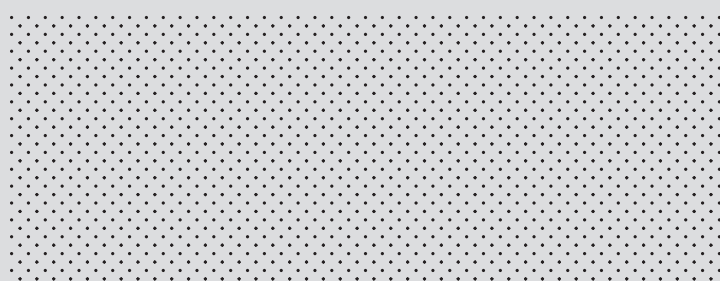
**Переклади "До Галичини", "Мрець у бункері",
"Отруєні пейзажі" Мартіна Поллака**

Юрко Прохасько
(Львів)

**Переклад "В сталевих грозах"
Ернста Юнгера**

13:00–14:00

Обід

Революція як "вікно можливостей"

Модераторка: Оксана Дудко,
Центр міської історії, Університет Торонто (Львів-Торонто)

Андрій Іванець,
Науково-дослідний інститут українознавства МОН України (Київ)
**До питання про діяльність органів національного
самоврядування кримськотатарського народу у 1919 р.
і проблему датування Кримськотатарської революції**

Ольга Лабур,
Національний технічний університет України "Київський політехнічний
інститут імені Ігоря Сікорського" (Київ)

**Гендероване революцією: Українське суспільство в
березні-вересні 1917 року**

Тарас Пшеничний,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Київ)
**Український православний рух в умовах Української
революції 1917–1921 рр.**

Дискутант: Ірина Склокіна,
Центр міської історії (Львів)

15:30–16:00 **Перерва на каву**

Кіно і революція

Модераторка: Ірина Склокіна,
Центр міської історії (Львів)

Стас Мензелевський
Центр Довженка (Київ)
**Революція в українському кіно 1920-х: між фікцією та
документом**

Анастасія Канівець,
Музей театрального, музичного та кіномистецтва України, Національний
університет "Кієво-Могилянська Академія" (Київ)
**Україна 1914–1923 рр.
на українському радянському екрані**

Сергій Єкельчик,
Університет Вікторії (Вікторія)
**УНР повертається: фільми Крути 1918 та Таємний
щоденник Симона Петлюри**

Дискутант: Богдан Шумилович,
Центр міської історії (Львів)

18:00–19:30
**Кінопоказ з коментарем "Документи епохи"
(монтажний фільм Леоніда Могилевського 1928
року на основі кінохронік періоду 1917–1922 рр.)**

20:00–22:00 **Вечеря**

Студентська академічна майстерня. Як писати про війну, конфлікт і насильство?

Модераторка: Софія Дяк,
Центр міської історії (Львів)

Сергій Корнієнко,
Криворізький державний педагогічний університет (Кривий Ріг)
**Окопна війна рядового РІА: біографія рядового РІА
Корнієнка Демида Тимофійовича**

Вікторія Хома,
Чернівецький національний університет (Чернівці)

**Побут солдатів в окопах Східного фронту в період
Першої світової війни**

Надія Павлова,
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
(Черкаси)

**Маленьке місто на узбіччі Великої війни: практики,
казуси та дев'яцять повсякденного життя населення
Черкас у 1914–1917 рр.**

Марта Горохов'янок,
Львівський національний університет імені Івана Франка (Львів)
Жіноче підприємництво у Галичині 1914–1918 рр.

Сюзанна Мотрук,
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
(Івано-Франківськ)

Велика війна у європейській літературі ХХ–ХХІ ст.

Світлана Ласяк,
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
(Івано-Франківськ)

**Політика історичної пам'яті щодо Першої світової
війни у Франції**

Дискутанти:

Мар'яна Байдак,
Львівський національний університет імені Івана Франка (Львів)

Ірина Склокіна,
Центр міської історії (Львів)

Лариса Білоус,
Канадський інститут українських студій, Університет Альберти
(Едмонтон)

Оксана Винник,
Канадський інститут українських студій, Університет Альберти
(Едмонтон)

Олена Бетлій,
Національний університет "Києво-Могилянська Академія",
Центр міської історії (Київ)

Богдан Шумилович,
Центр міської історії (Львів)

11:15 – 11:30

Перерва на каву

ДЕНЬ
6 липня, субота

П4 ПАНЕЛЬ

11:30–13:00

Як ми пізнаємо минуле? Історія, дидактика і публіка в епоху нових медіа

Модераторка: Мар'яна Байдак,
Львівський національний університет імені Івана Франка (Львів)

Мар'ян Мудрий,
Львівський університет імені Івана Франка (Львів)

Між війною і суспільством: Велика війна і революція у світлі сучасної дидактики історії

Тетяна Кудря, Євгенія Козловська,
Освітній проект Simple History (Київ)

Відеокурс

"Українські землі в 1914–1922 рр."

Назарій Лоштин,
Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка (Львів)

Рецепція Великої війни у сучасному туристичному просторі

Дискутант: Тарас Назарук,
Центр міської історії (Львів)

13:00–14:00

Обід

ДЕНЬ
6 липня, субота

А8 ПАНЕЛЬ

14:00–15:30

"Архіви революції": джерела і конструювання історії

Модератор: Богдан Шумилович, Центр міської історії (Львів)

Олександра Гайдай, Музей історії Києва (Київ)

Ubi bene ibi patria. Події 1917–1919 років у спогадах представниць польських родин з Поділля

Вікторія Петренко, Білоцерківський краєзнавчий музей (Біла Церква)
Революційні події 1917–1918 рр. у спогадах учасників за матеріалами Білоцерківського краєзнавчого музею

Артур Іжевський, Інститут народознавства Національна академія наук України (Львів)

Мистецько-психологічні портрети довгожителів рядових учасників та очевидців українських визвольних змагань 1917–1921 рр. (записи 1990-х рр.)

Дискутантка: Оксана Винник,
Канадський інститут українських студій, Університет Альберти (Едмонтон)

16:00–17:30 Підсумковий круглий стіл "Хто контролює минуле? Війна і революція он/офлайн"

Модераторка: Оксана Дудко,
Центр міської історії, Університет Торонто (Львів, Торонто)

Ярослав Грицак, Український Католицький Університет (Львів)

Олена Бетлій, Національний університет "Києво-Могилянська Академія", Центр міської історії (Київ)

Віталій Скальський, Національний університет "Києво-Могилянська Академія", Національна академія наук України (Київ)

18:30–21:00 **Вечера**

Симпозіум є продовженням серії міжнародних конференцій у Центрі міської історії: "Множинність виходів з війни: досвід міст Східного фронту" (2018) та "Міський досвід Великої війни у Східній Європі" (2016) і реалізується в рамках дослідницького фокусу "Міста, війни та відновлення у Східній Європі XX століття"

Організатор:

Центр міської історії
Center for Urban History

Центр міської історії

+38-032 275-17-34

info@lvivcenter.org

www.lvivcenter.org

Оргкомітет:

Мар'яна Байдак

Львівський національний університет

імені Івана Франка

marjanabaidak@gmail.com

Оксана Дудко

Університет Торонто,

Центр міської історії

o.dudko@lvivcenter.org

Олена Бетлій

Національний університет "Києво-Могилянська

академія", Центр міської історії

o.betlii@lvivcenter.org

Сергій Єсельчик

Університет Вікторії

serhy@uvic.ca

Координаторка літературно-перекладацької частини:

Мар'яна Максим'як

Літературний центр імені Агнона,

Центр міської історії

m.maksymiak@lvivcenter.org

Координаторка:

Оксана Авраменко,

Центр міської історії

o.avramenko@lvivcenter.org